

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 6. 2. 1959, sp. zn. 2 Tz 147/58

Číslo: 18/1959

Právní věta:

Zistenie aspoň približnej výšky škody je potrebné pre posudenie, či ide o trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 ods. 1 tr. zák. alebo o priestupok rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 35a tr. zák. spr., resp. o kárne (disciplinárne) previnenie.

Z púheho opisu registra nie je možné zodpovedne hodnotiť osobu obžalovaného so zreteľom na predchádzajúce odsúdenie z hľadiska stupňa nebezpečnosti konania obžalovaného pre spoločnosť, ak ide o otázku, či obžalovaný pri menšej škode ako 500 Kčs naplnil už znaky trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve ani z hľadiska primeranosti trestu (§ 19 ods. 1, § 17 ods. 1 tr. zák.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 06.02.1959

Spisová značka: 2 Tz 147/58

Číslo rozhodnutí: 18

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Čin malého významu, Kárné (disciplinární) provinění, Posouzení právní, Přestupek, Rozkrádání a poškozování majetku v socialistickém vlastnictví, Trest

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obžalovaný, ako riadič osobného auta Združených služieb, n. p. v Handlovej, 31. decembra 1957 bez súhlasu nadriadených orgánov podniku a bez cestovného príkazu, odcestoval do obce Sv. Peter k návšteve svojej rodiny a po večerných hodinách okolo 17. hod. viedol auto po štátnej ceste Sv. Peter - Hurbanovo rýchlosťou asi 60 km/hod. Rýchlosť nezmiernil ani vtedy, keď pred sebou videl na ceste stojací traktor, ktorý svietil na obidva reflektory, za ktorým stála vlečka, u ktorej stojací robotník K. K. dával mávaním znamenie na zmiernenie rýchlosti. Obžalovaný pri nezmiernenej rýchlosti narazil autom na stojacú vlečku a zachytil pri vlečke stojaceho D. D., ktorý bol ihneď usmrtený, pričom na osobnom aute Združených služieb, n. p. v Handlovej, vznikla škoda vo výške asi 10.000 Kčs.

Ludový súd v Hurbanove uznal obžalovaného vinným trestnými činmi rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 ods. 1 písm. c) tr. zák., poškozovania majetku v

socialistickom vlastníctve podľa § 246 tr. zák. a ublíženia na zdraví z nedbanlivosti podľa § 222 ods. 1, 2 tr. zák. Za tieto trestné činy obžalovanému uložil bezpodmienečný trest odňatia slobody na 2 (dva) roky a zákaz činnosti riadenia motorových vozidiel na dobu 10 (desať) rokov.

Krajský súd v Nitre na odvolanie obžalovaného a okresného prokurátora napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a obžalovaného uznal vinným trestným činom rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 ods. 1 tr. zák., ktorého sa dopustil tým, že ako vodič osobného auta Združených služieb, n. p. v Handlovej, 31. decembra 1957 bez súhlasu nadriadených orgánov podniku a bez cestovného príkazu použil osobné auto k súkromnej ceste ku svojim rodičom do Sv. Petra. Za tento trestný čin mu uložil bezpodmienečný trest odňatia slobody na 3 (tri) mesiace. Ináč obžalovaného od obžaloby oslobodil.

Najvyšší súd vyslovil na sťažnosť pre porušenie zákona podanú generálnym prokurátorom porušenie zákona v ustanovení § 2 ods. 7 tr. por., rozsudok krajského súdu zrušil a tomuto nariadil, aby v rozsahu zrušenia vec znova prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie:

Krajský súd došiel k záveru, že obžalovaný mohol dôvodne predpokladať, že medzi osvetleným traktorom a jeho vozidlom nebude žiadna neosvetlená prekážka tak ďaleko vysunutá do vnútra vozovky, aby vyčnievala do protismeru. Podľa názoru krajského súdu mohol obžalovaný so svojimi stretávacími svetlami, ktoré boli rušené svetlami traktora, zbadať vysunutú vlečku až na krátku vzdialenosť a pokiaľ došlo k nárazu na vysunutú vlečku, zavinil to iba nezodpovedný vodič traktora, ktorý vlečku neosvetlil a nepostaral sa ani ináč o náležité upozornenie iným užívateľom hradskej. K. K., ktorý dával znamenie, stál tiež za úrovňou svetiel traktora a preto nebol osvetlený. Krajský súd uveril preto obhajobe obžalovaného, že vlečku ani osoby pri nej stojace nevidel a ani vidieť riadne nemohol a preto obžalovaného od obžaloby, pre trestné činy poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 246 tr. zák. a ublíženia na zdraví z nedbanlivosti podľa § 222 ods. 1, 2 tr. zák., oslobodil. Na trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve i pri menšej škode uznal krajský súd s prihliadnutím k tomu, že obžalovaný bol v r. 1957 už raz stíhaný a odsúdený pre rozkrádanie majetku v socialistickom vlastníctve.

Proti rozsudku krajského súdu podal generálny prokurátor v lehote uvedenej v § 296 ods. 3 por. sťažnosť pre porušenie zákona v ustanovení § 2 ods. 7 tr. por. a navrhol nápravu chybného rozhodnutia. V sťažnosti pre porušenie zákona sa v podstate vytýka, že krajský súd neprihliadol ku všetkým okolnostiam závažným pre rozhodnutie vo veci a tak nechal nepovšimnutú najmä tú skutočnosť, že obžalovaný porušil ustanovenia § 32 ods. 7 vyhl. Ministerstva vnútra č. 145/1956 Ú. v.

Rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon.

Podľa § 2 ods. 7 tr. por. orgány činné v trestnom konaní sú povinné vykonať také dôkazy, aby všetky okolnosti významné pre rozhodnutie veci boli náležite objasnené. Pritom sú povinné s rovnakou starostlivosťou prihliadať ako na okolnosti svedčiace proti obžalovanému, tak aj na okolnosti svedčiace v jeho prospech.

Najvyšší súd v zmysle § 293 ods. 1 tr. por. preskúmal aj správnosť výroku o vine trestným činom rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 ods. 1 tr. zák. V tomto smere zistil, že nebola zisťovaná škoda vzniklá súkromnou cestou obžalovaného osobným autom národného podniku. Združené služby (do ktorej škody nebude možné uviesť škodu vzniklú poškodením auta prípadným trestným činom podľa § 246 tr. zák.). Zistenie aspoň približnej výšky škody je potrebné pre zisťovanie, či vôbec ide o trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 ods. 1 tr. zák. a či nejde iba o priestupok rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa §

35a tr. zák. spr., resp. o kárne (disciplinárne) previnenie. Krajský súd v tomto smere uviedol, že za trestný čin bolo potrebné toto konanie uznať preto, že obžalovaný už bol v r. 1957 pre rozkrádanie majetku v socialistickom vlastníctve stíhaný a odsúdený. Podľa výpisu z registra trestov bol obžalovanému uložený za tento trestný čin iba trest nápravného opatrenia so zrážkou 15 % zo mzdy, a na páchatela sa hľadí, akoby nebol odsúdený (§ 41 tr. zák.). Ide o robotníka z robotníckej rodiny, ktorý okrem uvedeného prípadu súdne stíhaný nebol. Bolo preto povinnosťou súdu zistiť aspoň približnú výšku škody vzniklej neoprávneným použitím služobného auta obžalovaným, prípadne výšku prospechu, ktorý tým obžalovaný získal, vyžiadať si spis o predchádzajúcom odsúdení obžalovaného k posúdeniu, či išlo o tak závažný majetkový delikt, že so zreteľom na osobu páchatela by v súdenom prípade s prihliadnutím k predchádzajúcemu odsúdeniu išlo o trestný čin aj pri škode menšej ako 500 Kčs. V tomto smere bude treba vyžiadať si aj zprávy o charakteristike obžalovaného a o jeho pracovnej morálke, ktoré by dokreslili osobu obžalovaného. Z púheho opisu registra trestov nie je možné zodpovedne hodnotiť osobu obžalovaného so zreteľom na predchádzajúce odsúdenie z hľadiska stupňa nebezpečnosti konania obžalovaného pre spoločnosť, ak ide o otázku, či obžalovaný pri menšej škode ako 500 Kčs naplnil už znaky trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve ani z hľadiska primeranosti trestu.

Je však treba prisvedčiť sťažnosti pre porušenie zákona, že krajský súd nehodnotil ani všetky dôkazy významné pre posúdenie či obžalovaný naplnil znaky trestných činov poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 246 tr. zák. a ublíženia na zdraví z nebanlivosti podľa § 222 ods. 1, 2 tr. zák. Podľa § 32 ods. 7 vyhl. Ministerstva vnútra č. 145/1956 Ú. v. o premávke na cestách, ak je riadič oslnený, musí zastaviť. Krajský súd ponechal nepovšimnutú tú skutočnosť, že obžalovaný doznal, že vlečku traktora nevidel, lebo bol oslnený diaľkovými svetlami protistojaceho vozidla a tak spôsobil nehodu, pri ktorej došlo k usmrteniu človeka a k poškodeniu osobného auta Združených služieb. Že obžalovaný aj pri tomto oslnení riadil osobné auto značnou rýchlosťou, je zrejme z výpovede svedka K. K. na hlavnom pojednávaní, kde svedok uviedol, že osobné auto išlo veľkou rýchlosťou, že táto rýchlosť zmiernená nebola a o veľkej rýchlosti svedčí skutočnosť, že i po náraze na vlečku zastavil obžalovaný auto až v 300 m vzdialenosti od miesta nehody. Tieto dôkazy bude treba znovu hodnotiť a potom uvážiť, či nesvedčia o tom, že obžalovaný pri oslnení, napriek zákazu uvedenému v § 32 ods. 7 citovanej vyhl. Ministerstva vnútra o premávke na cestách, pokračoval pri nezmiernenej rýchlosti v jazde a tým spoluzavinil nehodu, pri ktorej došlo k usmrteniu človeka a k poškodeniu majetku v socialistickom vlastníctve.

Keď krajský súd rozhodol na podklade neúplných skutkových zistení a bez hodnotenia všetkých vykonaných dôkazov, porušil zákon v ustanovení § 2 ods. 7 tr. por.

Bolo preto treba chybný rozsudok zrušiť a vec vrátiť v rozsahu zrušenia krajskému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.